

Ese de doue ori in septemana
Joi-a si Dominec'a.

Pretulu pentru Austri'a
pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.
„ jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romani'a si Strainetate
pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.
„ jumetate . . . 7 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

Prenumeratiunea se face la Tipografia Trattner-Carolianna in strata domnesca Nr. 2. era corespundintiele la Redactiunea diurnalulu Strata Scol'a Reale Nr. 6. unde sunt a se adresa tote scrisorile ce privescu administratiunea, speditiunea, etc. Scrisori nefrancate si corespundintie anonime nu se primescu. Scriptele nepublicate se voru arde.
Pentru insertiunea publicatiuniloru au a se responde 10. cruceri de linia. Pretulu timbrului imp. reg. a 30 cr. pentru una publicare, e a se tramite deodata cu insertiunea, altmintrea nu se primescu. Unu nru singuratecu costã 10 cr. v. a.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 2/14 faur. 1866.

Indata ce fu cunoscutu cuprinsulu proieptului de adresa, se latise o fama surda in capitale: cumca boerii tieriei, nemultumiti de portarea putinu loiala a corpului reprezentativu, nu facu taina d'in vointia loru resoluta de a compune adresa separata. Nu numai majoritatea membriloru casei inferioari, ci o parte insemnata chiaru si d'in membrii casei superiori se indoiau ca boerii voru potè avè barbatia destula de a face opusetiune corpului reprezentativu si ca boerii, reprezentanti ai codrilor, riurilor, posesori ai drepturiloru regali si ai celoru siepte pruni istorici, voru periclitã popularitatea loru prin acestu pasu cutediatoriu. Inse ei aveã opiniune contraria, crediendu, ma fiindu convinsi ca, — luandu-se in socotintia deplorabileã situatiune a tieriei in carea trage de 17 ani, si necesitatea imperativa de a se pune odata capetu nemultumirei generali escate d'in asta situatiune abnorme, — chiaru prin dovedirea energiei d'in parte-le voru intempina consentimentulu si aprobarea poporatiuniloru tieriei, satule de atãte sarcine grele, rezultate firesci a le indelungatei imparechiãri intre tiera si corona.

Multi erã de acea parere ca ar fi mai bine a aplanã lucrulu mediocindu prin influintiare, ca in sa-si cas'a reprezentantiloru, cu privilegiu desbãteriloru a supr'a adresei, sè faca schimbãrile necesarie, ca apoi si cas'a magnatiloru sè pota primi adresa reformata si tocita dupa cerintia. Se pare inse, ca respectivii nu aveau sperare neci intru harniciea celoru 43 de magnati si cam pre atãtia semi-magnati, cari siedu in cas'a reprezentantiloru, neci intru aplecarea majoritatii ablegatiloru dietali de a se invoi la straformarea dorita, cas'a boeriloru prinse resolutiunea de a rumpe cu camera deputatiloru. Eri tientiã siedintia cas'a magnatiloru spre a delibera a supr'a acestei cestiuni momentose; 13 fauru fu diu'a in carea „alea jacta est“ desbinarea intre ambele case e fapta implinita. Cas'a boeriloru are dreptulu nedenegabile de a face adresa separata de câte ori se vede indemnata a nu potè primi adresa camerei deputatiloru. Ce e dreptu, prin asta procedura se pote escã tèmerea ca majoritatea casei reprezentantiloru va deveni mai cerbicoasa si mai netratabile in negociatiunile ulterioari, dar' dicandu adeverulu erã lipsa a da o data alta dereptiune cursulu lucruriloru si daca la parintesc'a aplecare spre impacuire a Monarcului, cas'a reprezentantiloru nu vru sè pasiesca pre calea initiativiei suveranului, cas'a magnatiloru au trebuitu sè proceda astfelu. Cu mirare voru vedè multi, ca magnati, cari la 1861 erã cei mai resoluti resolutiunisti, asta-di satui de gloriol'a popularitatii efemere de atunci, au votatu pentru adresa separata, asemene si prefectii (comitii supremi) comitatelor totu, fãra unulu. La 1861 cas'a magnatiloru primi in blocu adresa casei reprezentantiloru, asta-di d'intre 191 membri de fatia 136 votara pentru si numai 55 contr'a adresei separate; deci o majoritate impunetoria s'au formatu de atunci, dovada apriata ca spiretele s'au alinatu si ca undele torintelui d'in 1861. s'a retrasu in albea firesca; era daca barbatii cari stau asta-di in fruntea guvernului ar fi desvoltatu energ'a receruta cu privilegiu alègeriloru, acelu-a-si rezultat se potè ajunge si in cas'a reprezentantiloru, Acest'a o vedu d'insii acum si fãra indoieia trebue sè o vedã cu dorere si remustrare.

Ablegatii romani se adunara asta-di la 10 ore in conferintia spre a se consultã asupr'a proieptului de adresa preste totu, dar' mai vertosu in ceea ce privescu cestiunea de natiunalitate.

In nr. vijtoriu sperãmu a fi in stare de a potè informã pre cetitorii nostri atãtu despre sortea probabile a proieptului, cãtu si despre

pusetiunea ce voru ocupã fatia cu d'insulu reprezentantii romani. Unii vorbescu ca desbãterile a supr'a adresei voru tientiã dile mai multe; era altii d'in contra, si a nume dupa cunoscut'a demustratiune a magnatiloru, voru sè scie, ca adresa va fi primita en bloc (intrèga). Noi, presupunemu majoritatii casei reprezentantiloru atãta intieptiune, de va picepe, celu putinu oportunitatea daca nu necesitatea, de a luã in drepta consideratiune insemnetatea actului plinitu in cas'a magnatiloru si de a nu responde cu contra demustratiune, ca-ce pre usioru se pote intemplã ca sè intempine resentimentulu tieriei. Opiniunea publica a tieriei, carea in majoritatea ei totu de aun'a e cumpetata si aplecata spre impacuire, s'ar potè intorce in contr'a casei reprezentantiloru; era Coron'a vediendu acestu conflictu ar potè sè intrebuintie dreptulu sèu legitimu ca apelandu la tiera sè disolve diet'a cea netratabile si sè convoce alt'a, care ar responde mai bine atãtu acceptãrii suveranului, cãtu si sentimentulu generale alu poporatiuniloru tieriei, carea cumca fãra indoieia e pentru impacuire, e lucru constatatu.

Revista diurnalistica.

Diurnalulu de Vien'a „Neue freie Presse“ face la adresa dietei Ungariei intre altele urmatori'a observatiune: Concesiunile cele multe, cari le a capetatu Ungaria: sacrificarea Transilvaniei si donarea Croatiei, n'au produsu altu resultatu, de cãtu, ca Deák asta-di spune in unu tonu discautu, ce a cuventatu in ante cu 5 ani in celu mai aduncu basu. Fr. Deák nu voiesce a pasi la impacuire, pana candu „Reich“-ulu nu va comite in contra sa a dou'a ora sinucidere, cumu o fece in 1848.

Deák nice de cãtu nu voiesce sè se apuce de revedieuna legiloru d'in 1848, pana candu nu se voru restaurã: ministeriulu ungurescu si comitatele.

E greu a unì sistemulu municipale cu ide'a ministeriului respundietoriu, lui Deák inse acèst'a i este totu un'a, pentru ca Ungaria are dreptu aviticu atãtu la parlamentarismu, cãtu si la municipalismu. — Elu le voiesce amendoue. Asiè a fostu acèst'a si in 1861; atunci scrieau: „dupace Majest. Sa a abdisu de poterea absoluta, legile suspinse trebue de facto restituite, a nu restitui aceste legi e egal cu frãngerea conditiuniloru sanctiunei pragmatice.“

Acest'a i-o au scrisu atunci lui Nicolau Vay d'in dur, era acuma o canta d'in moll lui Mailatu. De dejunu — continua — inghitindu (magarii) Transilvania, apetitulu inca li se maresce, de prandiu ascepta Croati'a, la cina voiescu a se saturã cu Dalmati'a. De vomu merge mai incolo inca si Crain'a etc. li trebue cu dreptulu, ca Eppulu Strossmayer (croatu) a revindicatu aceste provincie pentru Croati'a.

Dlu Deacu pune dreptulu publicu si patent'a d'in fauru brevi manu la o parte, pentru ca patent'a acèst'a ordinezã doue dicasterii, cari nu-su sub ministeriulu ungurescu. Intru adeveru e curiosu, cãta de usioru trecu preste aceste doue propusetiuni regesci, atãtu de ponderose!

Intre tote — dice mai incolo — li trebue antãiu ministeriu ungurescu, ca apoi cela-alalte urmeza de sine, dupa ce prin acèst'a dualismulu e facutu.

La aceste, d'in punctu de vedere liberalu nu se pote imaginã numai unu respunsu: àdeca la pretensiunea restaurarei ministeriului a respunde cu „denumirea unui ministeriu imperiale.“

„Oest. Ztg.“ dice despre ministeriulu ung.: „cã ide'a respunsabilitatii ministeriali, e numai unu miidlocu de jocaria, pentru pruncii constitutiunali.“

Proieptulu de adresa areta inse apriatu ce voiescu magarii: suprematia si domnire preste

celelalte natiunalitati colocuitorie; de primirea diplomei d'in opt. si de a patentei d'in faur. nice vorba nu-e, prin urmare impacatiunea numai atunci s'ar face cu secretate, daca regimulu Majest. Sale ar siedè numai cu manele in sînu si ar aprobã pretensiunile magiariloru, cari nice acum'a nu se sfiescu a enuncia, ca in Ungaria numai una natiune remane — cea magiara.

Transilvania.

In 1 fauru comitetulu districtuale tienti in Fagarasiu consultãrile sale privitorie la formarea comitetulu centrale pentru conducerea alègeriloru de ablegati. Capitanulu supremu tienti o cuventare corespundietoria giurstariloru actuali, apoi cetndu-se rescriptulu regescu si instructiunea, consultãrile se dechiarara de deschise. Protopopulu I. Metianu combate nedreptatea si defectuositatea art. II. d'in 1848. cumu si necompetintia Ungariei, de a se amestecã in afacerile Transilvaniei, propunendu, ca comitetulu se-si arate motivele d'in cari nu pote conlucrà la alègeri — prin o adresa cãtra Maj. Sa. Fulep combate acèsta propunere, aretãndu necesitatea de a ne supune rescriptulu. Nevedindu-se maioritatea nici pentru un'a nici pentru alt'a d'in aceste doue propuneri, Antoneli face o a trei'a propunere ca mediocuetoria, carea fu primita cu maioritate absoluta. Acesta propunere e urmatori'a: „Considerandu, cum ca diplom'a imperatesca de in 20 octobre 1860. inarticulata in legile Transilvaniei restitue acesteia tieri deplin'a autonomia, si cã in poterea acesteia Transilvania si are corpulu sèu legislativu independente de cel'a alu regatulu Ungariei;

Considerandu, cum ca artìcululu I. d'in anulu 1848. nu si-a capetatu aprobarea prea inalta nece chiaru in urm'a reprezentatiunei maioritatei dietei ultime d'in Clusiu;

Considerandu, ca însu-si rescriptulu regescu d'in 25. decembre 1865. nu impune mare principatulu Transilvania in numele ore carei legitramitea de deputati la Pest'a, ci numai o concede in gratia si inca numai pentru acèst'a dieta de incoronare; ér' pre de alta parte lasa ne alterate tôte legile sanctiunate de pana acum, intre cari si artìcululu de lege I. si II. d'in anii 1863/4;

Considerandu mai departe, ca artìcululu II. d'in a. 1848. ca lege formalã prescria pentru alègereã acestoru deputati e cu totulu necorespundietoriu relatiuniloru actuali, nesanctiunatu adusu intr'unu tempu abnormu, si numai pentru acelu casu speciale, cu totulu contrariu egalei indreptatiri eschidiendu pre cea mai mare parte a locuitoriloru tieriei de la dreptulu de alègere, si in fine i-lipsesce tota moralitatea;

Comitetulu districtuale primindu si dechiarandu de alu sèu votulu separatu alu romaniloru datu la diet'a clusiana d'in urma este de opiniune, ca alègereã de deputati transilvani la diet'a d'in Pest'a legalminte nu are locu, inse miscatu de secularia s'a credintia si ali-pire catra sacratulu troniu si Maiestate, se supune dorintiei esprese in amentitulu rescriptu, si decide a conlucrà la alègereã de deputati pentru diet'a presente d'in Pest'a cu acea reserva, ca sè nu se traga d'in acèst'a tramitere — nece una consecintia de dereptu, ca si cum noi amu avè in cugetu a face prin acèst'a vre unu pasiu cãtra uniunea Transilvaniei cu Ungaria, sèu, ca amu recunosce vre unu actu, prin care s'ar sacrificã ce-va d'in autonomia Transilvaniei.“

Acesta propunere se primi cu maioritate de voturi, dupa ce se motivã prin cuventarea urmatoria: Ilustr. D. capitanu supremu si Domniloru! Io mi-iubescu d'in anima libertatea si independintia patriei mele, si crediendu, ca pasulu, pre care suntemu chiamati asta-di aluface, duce la superarea ei! nu pociu a nu ve

gra! unele cuvente. Parintii nostri au fostu mai mari patrioti si mai buni transilvani ca noi. Istoria patriei ne spune, că ei de la an. 1516 incoace s'au luptatu contr'a Turciloru, cari voiau se prefaca acesta tierisiora in pasialicu turcescu, de la an. 1688 in contr'a barbatiloru de statu ai Austriei, cari voiau a o preface in provincia de corona, de la a. 1790 contr'a Ungariei, care nu inceta nici decum a lucrã d'in tote poterele spre a o anesã. Mai aproape de noi e procesulu dietelor Ardealului cu ale Ungariei pentru cele trei comitate si unu districtu, cari fura anesate cu Ungari'a, fara ca se fia intrebatu cine-va si pre Transilvani'a. Luptele strabuniloru nostri fura totu deã-un'a cu succesu; ceea ce se dovedesce prin sanctiunea pragmatice si alte acte vechi, legi si juramente. Asta-di me dore candu cantu la acesta tierisiora atãtu de sbiciulata, si nu pociu crede se fia vr'unu barbatu cugetatoriu ardeleanu, cu inima atãtu de impetrãta, in cãtu se nu verse o lacrima de dorere, vediandu cã fii ei cei mai poterinci d'in nesce interese efemere si fãra viãtia, si punu patriotismulu in emulatiunea de a-si sapã momentulu patriei. Acãsta immormentare eu credu, cã nu va aduce bine tieriei, nici statului, dar' nici Ungariei, d'in contra nemulțumiri si confusuni d'in cari neci preste diece ani n'o se reesimu; cã-ce daca de la 1860 pana in 1865 nu ne-amu potutu convinge despre bunetatea sãu reutatea uniunei, poterea cruda cu atãtu mai putinu ne va convinge. Pasulu ce-lu facemu presupune, cã uniunea e in deplina valõre, de si nu e asiã, pentrucã rescriptulu cãtra diet'a Tranniei dice curatu, cã ea va depinde de la regulara referinteloru Ungariei cãtra corona, si de la impacarea natiunalitatiloru. Acumu intimplese ca Ungari'a se nu se pota impacã cu coron'a, sãu cã se nu se pota multimi natiunalitatile, eca! cã uniunea n'are se se faca. Art. II. d'in 1848 pre langa ace'a cã e unu cutitu ce spinteca d'iplom'a leopoldina, e si neorespondietoriu impregiurariloru presinte, si nedreptu, pentru cã fu adusu in tempuri abnormale, inse se se fia adusu intempuri de diece ori mai normali de cumu fura acele, elu totusi n'ar trebui se se aplicie asiã dupa cumu se apleca, mai alesu daca e vorb'a de impacarea natiuniloru Transilvaniei.

Transilvani'a, Comitatu Huniadoriei.

(Pregatiri pentru alãgera ablegatiloru la Pest'a).

În 29. januaru a. c. se tienu in acestu comitatu adunarea comitetului, pentru punerea la cale a alãgerii ablegatiloru Tranniei la Diet'a d'in Pest'a. Membrii magiari, fura si de asta data — de si nu toti — in numeru mai mare adunati de cãtu membrii romani, si acest'a: parte cã numerulu membriloru romani a mai scadiutu prin stramutãri si mörte — ne suplinindu-se pana acum — parte cã unii membri chiaru d'in cei mai intieleginti — d'in ce cause binecuventate? si-pregetara a se infatisia, tocm'a ca si in rendulu trecut, la alãgerile pentru Diet'a Tranniei d'in anulu trecut.

In diu'a amintita se adunara in Dev'a in sal'a Casinei magiare, unde cam pre la 10 ore demanãtia sosindu si D. comite supr. Br. Nopci'a, deschise siedint'a prin o cuventare cetita in limb'a magiara si romana cam de continutul urmatoriu: Multiamita M. Sale pre bunului Monarcu, pentru conchiamarea Tranniloru la Diet'a comune d'in Pest'a, spresune de bucuria, cã cu acest'a s'a mai facutu unu pasu insemnatu cãtra continutata de dreptu; spresune de aceea sperare, cã pre calea indicata de Innaltulu Monarcu, dõra se va ajunge si complini opulu impaciurei si alu multiamirei depline a toturor poporeloru de sub coron'a lui Stefanu etc. in urma: se provõca membrii comitetului, ca in linisce si cu amõre fratiesca se contribue ajutoriulu loru, la esecutarea alãgeriloru presinti, dupa care siedint'a se dechiara deschisa, acest'a cuventare, la spresunea numelui Majestãtei Sale fu urmata de „eljen“ si „se traiesca!“ sgomotõse.

Incãperea se facu prin cetirea ordenatiuniloru guvernali si a Innaltului Rescriptu convocatoriu la Pest'a, carele se ceti si in limb'a romana, dupa aceea se ceti instructiunea guverniale pentru alãgeri, gatan-du-se cetirea acteloru mai nalte, presiedintele provõca membrii comitetului: de au a vorbi sãu observã ce-va la actele aceste.

DI. protop. B. P. Densisianulu cerẽ cuventu: si dupa ce descõpere surprinderea sa la entusiasmarã fratiloru magiari pentru rescriptulu regescu convocatoriu la Diet'a Ungariei, si dupa ce descõpere surprinderea sa fatia cu aceste acte mai nalte d'in punctu de vedere patrioticu si natiunale romanu: dã cetire

dechiariunei aici sub ./. in totu cuprinsulu ei alaturata*), si cere a se luã la protocolulu siedintiei.

Membrii magiari, toti intr'unu sufletu si cugetu ne combatendu-o — dar' strebandu la fetie — provõca pre propunatoriulu se o retraga, ce netemplandu-se, incepura a cere respingerea ei, si se nu se iee, ba nici se se amintesca la Protocolu, membrii romani o sustienu cu energia, dupa cãte-va minute de strãpitu neintiesu intre frãtii magiari, ie presiedintele cuventulu, si dice: cã in sensulu instructiunei date D. sa ar fi in dreptatitu a nu considerã acãsta dechiariune, dar' (intorcandu-se cãtra membrii magiari) de õra ce, pusetiunea de fatia a romaniloru e tocm'a ceea a magiariloru d'in 1863, candu ei, de si n'au cunoscutu de legale alãgerile ordenate de sistemulu de atunci pentru Diet'a d'in Sabiu, totu si au participatu la acele-si, fãra a fi pasitu de pre terenulu legalitãtei pretinse; intocm'a dreptu au si romanii acum, a se dechiarã dupa conceptulu loru de dreptu fatia cu aceste alãgeri — si dechiararea loru trebe a se considerã (intorcandu-se cãtra propunatoriulu dice): Dechiariunea Dniei tale scrisa, adresata acestui presidiu si subscrisa de toti partenitori Dniei tale, se o substerni aici, si cu protocolulu se va substerna la locurile mai nalte. — ce intocm'a s'au si templatu, amãntindu-se in estrasu si in Protocolu.

Dupa acest'a si alte observãri mai neinsemnate, propune presiedintele in intiesulu instructiunei §. 2. Ca se se faca douẽ cercuri alegatorie in acestu comitatu. — Membrii magiari si cu preferentia resolutiunisticã combatu propunerea presiedintelui si se dechiara numai pentru unu cercu alegatoriu, si acãsta d'in temeiu: cã libertatea alegatoriloru se nu se restringa votandu numai pentru unu deputatu, candu au dreptulu de a votã pentru doi (!), — membrii romani, si cu vre-o cãti-va d'intre magiarii mai moderati, sustienu douẽ cercuri de alãgere, si acest'a cu unu precalculu d'in partea romaniloru: cã dõra voru reesi si ei intrunu cercu cu unu deputatu romanu, alesu de ei, si nu d'in gratia altor'a; ce romaniloru pôte se li si sucãda desfasurãndu o energia si activitate ne molesita; — acãsta propunere, de cãtra ambe pãrtile, dupa conceptulu fia carei-a — se sustiene mortisiu, resolutiunisticã nu cedu nemicu, nu vreu se scia de nici o fratietate candu e vorb'a de brandia; — romanii mai stau gat'a a perasã sal'a — se proiectedia votisãre apãrta dupa care reese: 31. voturi pentru unu cercu, 41. pentru douẽ cercuri alegatorie, — asiã romanii inmultiti cu cãti-va d'intre magiarii mai moderati debelara pre resolutiunisticã implacãbili. — Ce facu ei dupa acãsta debelare? — refugu la unu altu mediulocu dupa massim'a speculativa — ce pierdura de o parte se castige de cealalta — prin oracululu D. Gr. Cuntu Cociardu propun: — ca dupa usulu patriotecu, fia carui deputatu se i-se alãga si unu suplinte, (!) si acest'a se fia, celu cu numerulu si multimea voteriloru mai aprõpẽ de deputatulu alesu, bine sciindu cã acela va fi magiaru.

Acesta propunere o combate d'intre romani protop. B. P. Densisianulu, ca un'a ce nici in articolulu de alãgere nici in instructiune n'are temeiu — toti membrii romani springescu combaterea — si dupa mai multa disputa pro si contr'a, cade si acãsta propunere si se sustienu numai simplu deputati fãra suplinte,

Dupa aceste: la propunerea presidului, se alegu membrii comitetului centrale de alãgeri in numeru de 30. jumetate romani si jumetate magiari, si siedint'a se inchide propunendu-se verificarea protocolului in siedint'a de mane di.

Siedint'a d'in 30. januaru a. c. Acãsta siedintia se incepu ca verificarea protocolulu d'in siedint'a trecutã in limb'a magiara, carele dupa cate-va observãri stilistice mai ne insemnate se aprõba, — unu membru romanu observa: ca se se cetesca protocolulu si in limb'a romana, presiedintele respunde; cã inca nu e gat'a (tradusu) dar' se va gatã si acela curand.

Dupa cetirea si verificarea protocolului, se incinge o disputa intre pãrtile magiare la care dede ansa resolutiunisticã Badia Carolu, care erã machinitu pentru procedur'a unor magiari conservativi de la alãgerile d'in rendulu trecut la Diet'a Tranniei, — acãsta disputa — nu neinviersunata — cu anumiri de personalitati tienu cãte-va minute intre frãtii magiari, membrii romani o petrecura tacandu si investandu d'intrins'a.

Dupa acest'a: proprietariulu bãiloru de feru de

*) Insem. Dechiariunea acest'a s'au fostu compusu inca in diu'a precedentã, in o conferintã a catoru-va membrii romani adunati la bravulu D. G. Ciaciani, care nu si a fostu pregetatu inca de tempuri a invita totã intielegintiã romana d'in cõttu pre diu'a amintita la D. sa spre a se consultã cu tempu si cu seriozitate, a supr'a acestorã mominte critice si de o influentia ne sperata si consternãtoria pentru natiunea romana, dorere, inse: cã pre diu'a pusa, pãcini numai s'au adunatu, vr'o 6 inis candu erã absolutu necesariu se fia cãtu de multi, fiindu foculu in verfulu casei comune — acestia apoi: fãra cumoscintiã d'irrecciunei comuni — singuru dupa convingerile sale proprie, si iluminati numai de spiritulu St. au fãratu intre sine programã de armatu, care apoi in diu'a urmãtorã s'a primitu si de ceilalti membri cãti au mai sãstiu. Im part.

la Densisianu Madespach: cere cuventu, si dã cetire unei petitiuni, motivate spre innaintarea comericiului si a industriei in acestu cõttu si cere: ca acest'a primindu-se de totã intielegintiã comitatului, se se subscrie, si prin deputatii cari voru fi alesi se se substerna Dietei d'in Pest'a.

Presiedintele observa: cã acãsta petitiune netiendendu-se de objetulu debãteriloru presinti la care singure e indrepatitu comitetulu, totu-si o concede numai ca o propunere privata la õmeni privati, si deca se invoescu a o subscrie se o substerna presidiulu la tempulu sãu, care o va inmanã deputatiloru alesu. Magiarii aprobedia cu totii ba unulu, anume: Benedicti o recomenda si pentru romani dicandu: ca se se traduca si in limb'a romana, si se se subscrie si de romani. Romanii pana aci voindu a tacẽ si a nu se amestecã la meritulu petitiunei, prin acestu recomentatoriu se vediarã ore cum-va provocati la amestecu. Se scõla D. v. com. Ciaciani si observã: ca deca frãtii magiari voiescu a face propuneri de interesu comune, de ce nu impartiescu d'insii fratiesce, mai de tempuriu si cu romanii ast-feliu de propuneri, spre a le studia si d'insii mai de tempuriu, si se se orientedie in meritulu loru, d'in partea sa nu se invoescu cu asta procedura iloialã si tutelare a fratiloru magiari, si nu o subscrie:

Densisianulu observa: cã densulu intru totã aprobedia continutul acẽlei petitiuni, si nime nu-lu pôte intrece in aceea dorire: ca comericiulu si industriei patriei nõstre, atãtu de parasite in aste rãmuri ale prosperareii sale, se i-se cascige sbõrulu recerutu; dara: atãtu d'in motivele aduse de antevorbitorulu, pre cãtu si d'in acelu motivu: ca neajunselor si nevoiloru patriei nõstre, se le recercãmu medela pre calea corpului ei legislativu si nu pre calea altui corp vitregu si nelegalu in afãcerile nostre interne, si d'in acestu punctu de vedere, nu doresce a subscrie aceea petitiune pentru Diet'a d'in Pest'a.

La acesta observã D. com. supr. cã nime nu scie inca apriatu cu ce Dieta vomu mai remanẽ, asiã: nice cereriloru juste nu se pôte acum impedecã calea pre care voescu a-si cautã vindecare. Mai observãndu dupa aceea si altii mai multe, mentiunã petitiune remasa — cu partenirea magiariloru numai — pre mes'a presidului.

Dupa acest'a — de mi aducu bine aminte — D. Barciai Lãszlõ d'in partea fratiloru magiari propune: cã d'in partea cestui comitatu, se se tramita doi teneri juristi absoluti, pre langa deputatii tramitiendi la Pest'a, cari teneri se invetie si se se prefaca si ei in viãtia parlamentare, si acestia se se sustiena d'in colectã gratuita d'in totu comitatulu.

D. com. supr. adãuge: cã unu teneru se fia romanu si altulu magiaru, si acestia d'intre cei ce voru documentã progresu mai escelinte.

Membrii romani, dederã acordu la acãsta intreprindere folositorã, si stau cu totã anim'a pentru ea, de nu cum-va unu frãte magiaru Badia Carolu, nu tulburã totã ap'a prin aceea propunere: ca se nu se iee de cinõsura aceea, ca tenerii se fia unulu magiaru si altulu romanu, ci pre aceia se-i alãga contributorii si pre cari i voru alege acei-a se fia.

Romanii sentiendũ era-si unu precalculu in acesta propunere, se retrãserã cu aceea dechiarare rostita de D. v. com. Ciaciani si altii; cã dacã frãtii magiari, totu numai la õl'a loru voescu a frage foculu, deca fratietatea loru e asiã de angusta si vitrega pentru noi romanii, atunci: Domn'a loru tramita-si tenerulu sãu si romanii inca si voru tramite alu loru. — La acest'a si mai tare indignandu-se animele, ba unii d'in frãtii magiari espeptorandu se: cã noi romanii nici unu bine nu mai voimũ ne cum patriei, dar' nici chiaru nouẽ insi-ne, si pre ei inca i impedecãmu de la totu ce ar potẽ face bine, asiã dara: de noi numai sistemele absolutistice sunt bune, si nice de cãtu cele constitutiunale etc. etc. dupa care siedint'a se respiti, in sciintandu-se pre 31. jan. siedint'a comitetulu centralu de alãgeri.

Dãca bunule cetitoriu decursulu pregatiriloru la alãgerile ablegatiloru pentru Pest'a d'in acestu comitatu renumitu; se scii cã frãtii magiari — folosindu-se de asta ocasiune — voru publica prin foile loru asup'a intielegintiei romane d'in acestu cõttu o suma de incriminãri, necaliture si altele; dara in anim'a ta atãta credientu se aiba acele, pre cãtu avemũ noi in loialitatea si fratietatea loru, documentata si cu asta ocasiune cãtu de eclatantu.

Eu nu iubescu intortocaturele si schimositurele intemplãriloru, precum au decursu aceste siedintie si precum s'au desvõltatu lucrurile intr'insele, asiã ti-leam pusu naintea ochiloru cu totã fidelitate potintiosa; deca au aretatu romanii neincãrdere fratiloru magiari, acest'a se o escrie implacãbilitãtei si animei loru ne-sincere, precum si sistemulu neadoratu.

Romanii! Deca v'ati determinatu a participã la alãgerile presinti, participati cu totã energiã si demnitãtea; unu cugetu si o anima se ve conduca pre toti, si aceea: intemeiãta in statornicã si neclãtitã credintã cãtra voi inși-ve si cãtra drepturile cascigate

si de Innaltulu Monarcu cu solemnitate recunoscute; si in neclatit'a credintia cãtra patri'a vãstra mama, si autonomi'a ei, tãta credintia ce nu va fi intemeiatã pre aceste columne e credintia desiãta, si prin urmare stricaciosa pentru trupulu si sufletulu natiunei si a patriei.

Domnedieu cu noi si cu santa caus'a noastrã!

Protocolulu XIII.

Alu Asociatiunei aradane d'in 1/13 jan. (1)

(Capetu.)

92. Facandu-se oservare d'in partea mai multoru membri directionali cumca cursorulu directiunei Ioanu Moldovanu neci la provocarile facute nu si deplinesce diregatori'a sa, si anume localitatea Asociatiunei o parasese mai de multe ori pe tempulu candu ar trebui sã fie a casa negresitu, precumu si acumu sub tempulu siedintiei directionali; nu se ingrigesce cuvenitu de curati'a localitatei, si altoru lucruri ce setienu de densulu, s'au facutu propunerea cã sã fie demisunatu de locu.

Determinatu: Propunerea e primita, si e incredintiatu D. Manuilu Misiciu economulu Asociatiunei ca pe langa ingrigirea de altulu, sã-i spuna numitului Ioanu Moldovanu ca pana in capetulu lunei curinte sã se ingrigesca altcumu de subsistintia-i, candu apoi pe langa inventariulu cuvenitu va da socotela despre uneltele date sub ingrigirea densului, avendu apoi in 1. februaru c. n. a se mutã d'in localitatea Asociatiunei.

93. Precetindu-se epistol'a D. Justinu Popfii, profesorulu limbii si literaturii romane in Oradea-m. cu datulu 7. januaru 1866. in firulu carei-a recomenda pre Paulu Erdelyi studinte in clasa VI. gimn. binevointiei Directiunei pentru a lu imbucurã pe acel'a cu unu stipendiu pe anulu acest'a scolasticu, precumu si recursurile lui Georgiu Hornoiu de ddtu decemvre 1865. si a lui Ioanu Botesatu de ddtu 27. noemvre 1865. studiate in clasa VIII. gimn. in Cernautiu, in care se roga aceia pentru de a li se da unu stipendiu scolaru pe anulu acest'a.

Determinatu: Se predau tote trele la on. comisune incredintiatã cu cercarea recursurilor si atestateloru juniloru cari recusera pentru stipendiu pe anulu scolaru 1865/6 avendu de a referi despre cele aflate la tempulu sãu. (Ore e candu va fi acel'a? Corect.)

94. S'a precetit epistol'a Domnului Pejescu ddtu 26. decemvre 1865. notariu in Kostely in firulu careia areta cumca locuitorii de acolo ca binefacatorii Asociatiunei daruira in sporirea fondului Asociatiunei 4 fl. 70 cr. v. a. si anume Pavelu Pejescu notariu 2 fl. Traila Stoianescu juratu 50 cr. Vincentiu Popescu 30 cr. Petru Tardiu economu 20 cr. Ioanu Vuia 50 cr. Constantinu Grecu 20 cr. Ioanu Grecu 1 fl. cari bani s'au strapusu aici.

Determinatu: Se ia la cunoscentia placuta, banii aceia in suma de 4 fl. 70 cr. v. a. se predau pe langa cuita perceptoratului, despre ce se va incunoscentia esactoratulu; totu de odata numitii contribuitori, suntu de a se inscrie in cartea binefacatoriloru Asociatiunei.

95. S'a adusu inante, cumca §. 40. alu regulamentulu casei prescrie, cã in absintia mai indelungata a ambiloru directori ai Asociatiunei, directiunea e indreptatita a alege unulu d'in simulu sãu pentru conducerea afaceriloru Asociatiunei prescrie in §. 38, care apoi va fi inestratu cu tote prerogativele directorali pre tempulu absintiei directoriloru, si au fostu propusu ca in intielesulu acest'a sã fie alesu unu suplinte provisoriu de locu.

Determinatu: Propunerea e primita, si cu unanimitate fu alesu de suplinte alu directoratulu P. O. D. Mironu Romanu Protosincelu, care diregatori'a acest'a o au si primitu.

96. D'in privintia ace'a, cumca cu finitul lunei aprile a anulu 1866. sã finescu ani 3 decandu s'au infintiatu Asociatiunea noastrã, si totu de odata se inchiaia ciclulu oblegamentulu membriloru Asociatiunei cari ca atari se inscriseru cu ocaziunea urdirei dñsei; adunarea generale tienuta in 10., 11. maiu 1865. c. v. la propunerea comisunei, au impusu Directiunei sub nrulu prot. 32. §. 6. ca sã se ingrigesca de una modalitate acomoda pentru restaurarea membriloru Asociatiunei pe ani venitori.

Amesuratu mandatulu acestui-a, Directiunea Asociatiunei in siedintia i tienuta in 23. augustu, 4. sept. 1865 ingrigindu-se au denumitu una comisune de doi ensi pentru elaborarea proieptulu de mare cumpenatate pentru venitoriulu Asociatiunei, inse unu membru alu comisunei acelei-a si anume D. Ioanu P. Deseanu fiindu indepartatu pe tempu indelungatu pentru afã-

cerile comune a patriei, era tempulu adunarei generale fiindu aproape, s'au facutu propunerea, ca membrulu acel'a sã fie suplinitu si comisunea sã se deplinesca lucrulu in punctulu acest'a momentosu.

Determinatu: Propunerea acest'a e primita, si de cãtra membrii comisunei menite cu unanimitate fu alesu P. O. D. Protosincelu Mironu Romanu.

Autenticatu in siedintia directiunale d'in 16/28 januaru 1866.

Mironu Romanu Dñonistu Pascuti
presied. substit. notar. direct.

Onorata Redactiune!

Vediendu cã la pretiutulu diariulu alu dvostre de prin partile Buteniloru despre intemparile cele mai momentose nu se tramite nici una scire; decum va on. redactiune mi-va daru in colonele diariulu sãu putinelu locu, asiu mai scire candu si candu unele si altele. Inse si pana atunci impartiesescu urmatorele: In decurgerea lunei trecute invetiatoriulu d'in Holdmezes, Teodoru Comanu resignandu, in loculu acestui-a D. directoru districtuale Moisiu Gergariu pe locuitoriu de acolo ca celu mai avutu economu d'in satu Jacobu Serbu de locu l'au introdusu de invetiatoriulu invoidu-se la acest'a si diregatori'a cercuale a Josasielului. La aceste va dice cine-va: nu e ce-va lucru deschilinitu, cã-ce tote s'au intemplat pe calea sa; inse deschilinitu lucru e, cã dupa a mea parere nu s'au efeptuitu suplinirea postulu invetiatorescu asiã, precum prescriu ordinatiunile mai innalte, fiindu cã pe calea diurnaleloru nu s'au publicatu concursu, invetiatoriulu introdusu nu e preparandu, si nu are nici o insuire pentru de a potã da crescere acelor'a cari sunt incredintiatu fiindu-i deprinderea in tote vietia agronomica. Au dora D. directoru districtuale spre asemenea fapte are privilegiu? Domnia sa nu a cugetatu la acea, cã prin denumirea lui Jacobu Serbu de invetiatoriu a pacatuitu in contr'a ordinatiuniloru, in contr'a natiunei romane dandu crescerea tenerimei in mani profane, cu atãtu mai vertosu, cã la Dni'a sa pentru dobendirea acelui postu invetiatorescu s'a infatisiatu si unu preparandu absolutu de buna crescere, firesce, acest'a s'a radiematu la acea: cã e preparandu si are dreptu de a pretinde statiunea vacanta, pana candu Jacobu Serbu a mersu la D. directoru districtuale „de a casa“ si acest'a in antea Dniei sale — nu e lucru de asta-di — e cea mai buna recomandatie d'intre tote ce potu esiste. Bine voiti ame crede, cã dora nicaiuri nu stã crescerea poporulu romanu intr'o stare mai deplorabile ca in partile aceste ale nostre, in cãtu e directoru districtuale D. assesoru consistoriale g. r. Moisiu Gergariu. Asiã e acea pretutindenea, unde se ingrigescu mai multu pentru interesulu propriu, de cãtu comunu. E de mirare, cã d'in preotii acestui tienutu — daca trebuie sã fie numai d'intre preoti — d'intre cari unii suntu si scientifici si apti spre a portã acesta diregatorie de mare insemnatate, prin superioritate nu se denumesce altulu de directoru districtuale; ci e insarcinatu cu ea de atãtia ani D. Moisiu Gergariu spre innapoierea culturai si crescerii poporulu romanu. Eu d'in parte-mi sum convinsu cumcã Dnia sa in multe locuri unde se afla invetiatori mai scuturati nu e in stare a pricepe obiectele propuse in naintea tenerimei prin acei invetiatori. Mare pecatu trebuie sã aiba natiunea romana, de e condamnata a avã portatori de grige pentru crescerea bietulu poporu, nesciindu asemenea individi a aplicã ordinatiunile date de la loculu mai innaltu in interesulu comunu.

Ce se atinge de invetiatorii d'in districtulu Dniei sale nu voescu cu acest'a ocaziune a dice mai multu de cãtu acea: cã suntu unii cari nici scire nu sciu, altii numai pentru acea su invetiatori in comunitãtile unde suntu nascuti ca ver'a sã pota economisã in acea convingere: cã socrii, cascrii, afinii, unchii, fratii s. c. l. nu ambla cercãndu: de merge tenerimea la scola au ba? D'in partemi cunoscudu doue comunitati care au facutu pasiu in caus'a invetiatori loru; inse fara nici unu rezultat. La tempulu de lipsa si in acestu meritu voi potã servi cu date.

NOTATI ESTERNE.

FRANCIA. Adres'a senatulu francesu, D'in Parisu se scire: in 6. fauru s'a cetitu in senatu proieptulu de adresa ca respunsu la cuventulu de tron, care inse e de putina insemnatate politica. Paragrafi cei ponderosi despre Rom'a, contractulu d'in septemvre, Algeri'a, starea agronomiei si libertãtile interne suntu numai nescari cercuscieri a cuventulu de tron. Senatul se bucura de ora ce Maiest. Sa s'a dechiaratu in privintia Mesicului, cumcã memorabila espeditiune americana se apropia de

capetu. In urm'a acesteia senatul crede cã interesele comerciale ale Franciei suntu asicurate in ace'a piatia departata si cã tier'a si-a recastigatu pacea sa. Dupa aceste urmãza paragrafulu despre statele unite, in care senatul vorbesce cu atãta focu despre vechi'a amicitia a Franciei cu statele unite. Acestu punctu suna:

„Sire, M. T. esti, naturalulu veghiatoriu alu intereselor armatei. Maiest. Ta, dupa ce ai condus'o la victorie pre acea, in pace nu poti se uiti gloriosele ei servicie! N'a fostu ea in tote tempurile securetatea onorei francesiloru si bulevardulu ordñei si a legiloru? Armat'a e ace'a, carea chiar' si acumu pre pamentulu celu departatu alu Mesicului pretutindeni e esemplulu disciplinei, constantiei si a totoruru virtutiloru ostasiesci, cari suntu o sementia fructifera, ce o lasa in urm'a loru. Maiest. Ta ai anuntiatu, cã memorabila espeditiune mesicana se apropia de fine si cã Te vei consulta cu imperatulu Masimilianu, spre a determinã tempulu rechiamarei trupeloru nostre. Franci'a, acum e multumita de ora-ce in venitoriu interesele sale comerciale suntu asicurate in acest'a mare si avuta piatia, care s'a pusu in sicureitate prin ajutoriu nostru. Daca presintia bandferei francesse pre continentulu americanu, in urm'a unei neintielegeri, li-a fostu acestor'a mai putinu placuta, de cãtu in alte timpuri pre gloriose a istoriei loru, impartesirile cele energice ale regimulu M. Tale au doveditu, cã cuvente amenintatorie si superbe nu voru avã urmare nici odata reintorcera noastrã.

Franci'a e indatenata a se pune in miscare numai la tempulu sãu. Ea inse si-duce aminte cu placere de vechi'a amicitia a staturiloru unite. M. Ta ceri de la d'insii neutralitate si dreptulu poporeloru. D'in acest'a voru vedã, cã o lupta, carea, cum s'a dechiaratu atãtu de desu, a fostu intreprinsa numai pentru aperarea aloru nostri in contr'a unui regimu neloidal, er' neci de cãtu o lupta de cucerire, domnire sãu propaganda.“

In 11. fauru s'a continuatu desbaterea adresei. Marsialulu Forey lauda regimulu imperatulu Masimilianu si dice: re'ntornarea trupeloru nostre, nu se pote intimplã asiã de curundu, precumu dorese Franci'a. Oratoriulu svatuesce inca a se tramete trupe noue in Mesicu. Roucher constatã cã intentiunea marsialulu Forey e curatu personale si observa, cã opiniunea regimulu a supra cestiunei americane, e demarcata in cuventulu de tron, cumu si in respectivii paragrafi ai proieptulu de adresa. Senatul a aprobatu apoi primii optu paragrafi ai proieptulu.

ANGLIA. Cuventulu de tron alu Angliei, cu care dechise Regina parlamentulu in 6. faur. 1866. Lordiloru si Domniloru! Cu mare indestulire recurgu la ajutoriu si sfatulu dlosu vostre. Nu de multu mi-am datu invoie la casatoriea unei fete a mele a principesei Helena cu principele de Schleswig-Holstein Sonenburg Augustenburg. Speru cu securitate, cã acest'a casatorie va fi bine cuventata si fericita.

Mortea iubitului meu Unchiu si rege alu Belgiulu mi-a casianatu dorere mare, totu-si me nutresce o sperantia sigura, cã intieptiunea, ce o a doveditu dñsulu sub domnirea sa, lu-va insuffeti si pre succesorile seu, si va scuti independintia si bunastarea regatulu Belgiu.

Relatiunile Mele cu poterile esterne su amicabile si indestulitorie, n'am causa sã me temu de conturbarea pazei generali. Convenirea floteloru francesse si angle in porturile ambeloru tiere a condusu la solidaritatea amicitiei intre amendoue natiunile, si a doveditu in antea lunei consentirea acestoru doue tiere spre promovarea pazei.

Am observatu cu indestulire, cã statele unite, cu finirea resbelulu seriosu in care atãta tempu fura incurcate, cureza cu intieptiune devastarile belulu civilu.

Stergereã elotiloru e unu evinementu, care produce simpatia si oftare de fericire, d'in partea patriei nostre, care d'intr' inceputu in prim'a linea si-a documentatu ur'a, cãtra o astfelu de institutiune, care e in contrastu, cu dreptatea si cu tote sentimintele omenesci.

Totu deodata Mi-servesce spre indestulire a ve potã incunoscentia, cã comericiulu de eloti d'in tiermurii Africeii apusane prin barbatia si constantia armatei marine a mele, s'a restrinsu intre mãrgini forte anguste.

Intr' regimulu Meu si statele unite s'a intemplatu schimbu de nota, in privintia daneloru, ce s'a casianatu comericiulu americanu,

prin năile, cari circulează sub stindardul confederatu.

Relatiunile diplomatice cu Brasilia voru veni de nou pe tapetu. Regelui Portugaliei i esprimu recunoscintia, pentru serviciile aceluia-si.

Mi-pare reu, că s'a dîsolvat pacea între Spania si Chili. Bunele servitii ale regimului Meu d'in partea Spaniei su-primate. Speru, că causele certelor d'in partea ambelor tere se voru delatură in modu indestulitoriu.

Cu Imperatul Austriei am legatu o conventiune, care speru, că in acelu imperiu si-va estinde binefăcerea latitudii comerțu.

Despre starea presinte a Seelandiei nou vi-se voru asterne nescie acte. Am demandatu, ca armatele Mele ordenarie d'in coloni'a aceea sê se întorca inderetu. Nisuintiile neintrerupte d'in Americ'a occidentale angla in privinti'a uni-rei mai strinse a provinciilor între sine, le per-curgu cu interesu, si scopulu acelu-i atribuiu in continuu ponderosită mare.

Am observatu cu intristare, că s'a ivitu si estinsu in Britania in lunele trecute unu morbu periculosu de vite, si am auditu cu compati-mire sîncera daunele acele mari, cari le pat-mira dîstricte nenumerate. Mi sierbesce spre indestulire sciinti'a, că o mare parte a Irland-iei si Scotiei a remasu pana acuma nea-tînsa de calamitatea acest'a, si sperazu, că estin-derea ei mai de parte va fi impiedecata prin despusetiunile ce ni le-a datu esperinti'a, si prin bine cuventarea dieesca a măsurelor, ce s'au luat acuma.

Demandările emise de lordii consiliului meu secretu spre impiedecarea latirei morbu-lui acestui-a, vi se voru asterne, si atentiuneadv. va fi atrasa spre modificarea potrivita a legii acelei-a, care se referesce atătu de aduncu la unu obiectu alu unui poporu alu meu.

Domnilor reprezentanti!
Am ordenatu, ca bugetulu de pre anulu viitoriu sê se asterna dvostre.

Situațiunea comerțului e indestulitoria. — Lordiloru si dloru! In Irlandia s'a escatu una conjuratiune in contra regimului, proprie-tății si a relegiunei. Tribunalele constituționali s'au întrebuintiatu spre suprimerea acelor'a si autoritatea legii s'a pastratu constantu si im-partialu.

Pentru acestu obiectu vi se va asterne unu proieptu de lege.

Veti fi provocati a depune juramentulu, ca se dîspara desbinările d'între membrii deoseb-itelor confesiuni, in negociale legelatiunei.

Am ordenatu investigatiune in obiectulu de votatu la alegerea membriloru parlamentari, d'in partea comitatelor si orasielor.

In fine cere binecuventarea lui Dumnedieu pentru promovarea consultărilor casei spre fer-icirea poporului seu.

ISPANIA. D'in Madrid se scrie: in siedin-ti'a d'in 7. fauru, deputatii partidei moderate s'au otaritu a sprigni amandamentulu lui Mo-yano, care cere stergerea a 300 milioane de reali d'in budgetu. Scirea, cumca apele Spaniei suntu incrucisiate de năile corsariloru chilenici a pro-dusu o spaima mare. In Valenci'a de mai multe dile unele năi stau gat'a a plecă cãtra Ame-ric'a, inse de fric'a corsariloru nu cutedia a se departă d'in porturi.

VARIETATI.

Desfiintarea directiunilor de politie. In deosebite cetăti a le monarcei locurile mai inalte au ordnatu desfiintarea Directiunilor politienesci, re-spective stradarea, agendelor locali politienesci la co-mune. Cee dreptu acosta desfiintare ajuta in cătu-va economi'a statulu, dar acestu ajutoriu e de o insem-netate numai relativa. Sarcin'a de care s'a usioratu statulu cade asup'r'a comunelor, prin urmare era-si asup'r'a contribuintiloru, dupa care acest'a mesura e mai multu politica decâtu finantiara, de ore ce prin trins'a principiulu guvernării de sine castiga o parte d'in te-renulu, care pana acuma la ocupatu exclusiv'e autori-tatea de statu. Autonomi'a comunelor, cumu si cer-culu de lucrare si dreptu alu acelor'a castiga o estindere esentiale prin acesta mesura. Credemu că organele comunelor voru sci apreti'a insemnatarea oficiulu politienescu cum si a-lu portă acel'a cu drepta-tate si strictetia ca asiē acest'a mesura sê fia insocita de acele afecte dorite ce voesce a le ajunge. Că ore poporulu intielege a fi liberu in fapta, se va probă si aretă atunci cându elu se va infrenă chiaru in liber-tate si va portă grige de leniscea si secretetatea publica.

Statistic'a penalității in vederea crimelor delictelor si contraventiunilor cercetate in anulu 1864, in Romania e urmatoria: D'in 544 individi in-trati in cercetare, s'au judecatu definitivu de cătra prefecture si politie: 245, de cătra curtile apelative criminale: 22; s'au achitatu: 91; au remasu in cerce-tare 186; s'au condamnatu la inchisore de la 1½-5 ani: 2 insi; la inchisore de la 6-18 lune: 1; la in-chisore de 3-6 lune: 3; la inchisore de 6 dile — 3 lune: 7; la inchisore mai putinu de catu 6 dile: 89; la pedeps'a bataiei: 3; la amenda: 141; la preveghiare politiana: 2.

D'in Segedinu primimu noutatea imbucura-torie: că tenerimea romana studiosa in gimnasulu de acolo a formatu o societate a carei scopu santu si nobile e cultivarea limbei materne. Conducatoriulu so-cietatii e maturisantele Demetriu Grecu; societatea si-tiene siedintiele sale joi'a de la 8-10, in edificiulu gimnasulu, capetandu la acest'a concesune de la d. diriginte interim. Ladislau Ernyösy. Pana acumu se tienura doue siedintie, la cari au luat parte tota tinerimea romana, in cari unii adusera inca si unele operate mai mici. Aplaudămu acesta fapte demna de tota laud'a, acesta tendintia a tinerimei romane, carea cunoscendu-si nobilea-i chiamare, inainteza cu pasi amesurati cătra plenirea aceleia.

Tenerimea romana de la Univers. d'in Pest'a tienu concertulu si balulu anuciatu, in 12 faur. cu succesulu celu mai frumosu. Mai pre largu in nr. urm.

Prin D. Ioane V. Rusu, ca colectante, am primitu 24 fl. v. a. la care suma au contribuitu ur-matorii dd. d'in Halmagiu: Petru Moldovanu protop. gr. or. 2 fl. 50 cr., Ioane Popescu prof. 1 fl., Ioane Rusu medicu 1 fl. 50 cr., Georgiu Mihalovicu 2 fl., Ioane Giula 1 fl., Andrea Puticiu 2 fl. Petru Birt'a 1 fl., Ioane Mog'a negociatoriu 1 fl., Simeonu Moldo-vanu 5 fl., Jernimu Mog'a adv. 2 fl., Gratianu Popu 2 fl., Savu Borh'a 1 fl., Pentru ajutoriulu intinsu mi-tienu detorintia a descoperi Dloru contributori respec-tuosa multiamire pre asta cale a publicității. Alesandru Moldovanu, juristu la universitatea pestana.

Oradea-mare, 13. fauru 1866.

Comitetulu centrale d'in Bihari'a nu se multiumi de a comite a dou'a ora ilegalitatea neaudită prin care sub pretestu fufle amanase alegerea ablegatulu d'in cerculu de Ceie'a de la 26. jan., pana in 24. fauru, a. c. acum se incumetă si a trei-a ora cu rara efron-terla si nerusinare in siedinti'a tienuta in 13. l. c. a schimbă decisiunea de atunci, amanandu alegerea pre tempu nedeterminatu. Acestu actu e mai multu de cătu o ilegalitate constituționale, e unu scandalu publicu, e o infamia, carea in alte tere ar trage grea pedepsa asup'r'a unei corporatiuni care porta pre budie, — dar numai pre budie, — legalitatea constituționale, cutediandu a violă cu mani profane celu mai santu dreptu alu poporatiunii unui cercu romanescu de 42,000 mii de suflete. Sumentu convinsi că respectivii nu ar fi cutediatu asemene fără de lege fatia cu unu cercu alegatoriu cu poporatiunea magiara. Plansorea cerculu se va substerne la locurile mai inalte. Vom vedē că guvernulu terei, care si pana acum are cunoscintia de acestu actu scandalosu, ce mesura va luă spre infrenarea acelu corpu anarceiu d'in Bihari'a. Adăugemu că tote aceste se facu atunci candu corpu repre-sentativu alu terei e in activitate. (In nrulu viitoriu, pre basea unoru descoperiri facute de unu membru insem-natu alu comitetulu centrale vomu demască vilele machinatiuni ale intrigantiloru d'in comitetulu centrale, precum si complicitatea ablegatiloru magiari d'in Biha-ri'a. Red.)

Proprietariu si editoriu: Sigismundu Pop.
Redactoru respundietoriu: Alesandru Romanu.

INSERTIUNI.

3-1866.

Concursu.

In protopresviteratul Beliiului, d'in comitatulu Biharii urmatoriele statiuni invetiatoresci au devenitu, vacante, si anume:

1. Calacea, cu acosta statiune e legatu unu salariu anualu de 25 fl. v. a. 8. cubule de grău, 6. cub. de cucurudiu, 8 orgii de lemne, 130. portiuni de fenu, si cortelu liberu.

2. Coroiu, de acosta statiune e legatu unu salariu anualu de 50 fl. v. a. 8. cubule bucate, 6. orgii de lemne, 47. portiuni de fenu, cortelu liberu cu curte buna.

3. Seicu, cu care suntu impreunate urmatoriele: 20 fl. v. a. 6. cub. grău, 6 cub. cucurudiu, 8 orgii de lemne, 80. portiuni de fenu, si cortelu liberu.

4. M Tagadon, cu care suntu impreunate ur-matoriele: 25 fl. v. a. 13. cub. de bucate, jumetate grău, 8. orgii de lemne, si 100. portiuni de fenu.

Voitorii de a ocupă vre un'a d'între aceste sta-tiuni suntu avisati, recursurile loru trebuintiosu in-struate si adresate cătra venerab. consistoriu diecesanu Aradanu, in restimupu de patru septemane de la an-tăi'a publicare a concursulu acestui-a a le transpune la subscrisulu in T. Carandu.

Datu in T. Carandu 4. febr. nou 1866.

Ioan Marchisiu

(1-3) Protopopu si insp. distric. scol. in Beliu.

1-1866.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoresca d'in comun'a Che-sintiu, pana in 13. faur. a. c.
Salariulu e 126 fl. v. a. 2 lanturi de aratura, 2 de livade, ½ platiulu scolei, 60 meti de grău, 8 fl. de sare, 100 fl. de clisa, 25 fl. de lumini, 14 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupă statiunea acosta suntu avi-sati recursurile sale instruate cu documintele prescise, si adresate cătra P. O. consistoriu d'in Aradu ale tramite subscrisulu pana la prefiptulu terminu.

Lipova, 15. ianuaru 1866.

Ioane Tiaranu m. p.

(2-3) Protopopu si insp. distr. de scole.

2-1866.

Concursu.

Pentru vacant'a statiune invetiatoresca d'in Csint-teiu, protopresbiteratul Chis-ineului, cu care suntu impreunate urmatoriele emoluminte: 126 fni v. a., 12 cubule de grău, 6 cubule de Cucurudiu, 12 orgii de lemne, 30 măgi de fenu, si cortelu liberu cu gra-dina de legume.

Voitorii de a ocupă acesta statiune, suntu avi-sati recursurile sale trebuintiosu instruate, si adresate cătra venerabilulu Consistoriu diecesanu d'in Aradu; pana in 28. februaru a. c. s. v. a le transpune la sub-scriisulu in Chitichadiu (Kétegyháza).

Chitichadiu in 26. ianuaru 1866.

Petru Chirilescu

Protopresbiteru si inspectoru

(1-3) distr. scolaru.

Sirupu albu de peptu

Acestu-a se aprobă de mai multe fisicate unu mediulocu pentru ori ce tusa vechia, pentru dorere de peptu, ragusiela de ani, plamane balose, tusa magaresca, gusteru in gatu, aprinderi in gategiu, guturau, tuse cu sange, scupatura de sange, na-dufu, despre acestea tote liferedia cele mai bune rezultate, si se afla mai multe sute Atesturi.

Pentru Brasiovu am datu uniculu Depusetoriu Dlu S. P. Mailatu in Butelie originali a 1 fl. si a ½ fl. in argintu (sunatori).

G. A. W. Mayer

Breslau, Prusia.

Possesorulu fabriciei Dlu G. A. W. Mayer in Breslau (Prusia), Afatoriulu si sengurulu fabricantu alu adeveratulu cam in tota Europa pretiuitulu Sirupu albu de peptu, i se descoperi o recunoscintia fru-mosa atingendu fabricatulu seu, de Episco-pulu Escelenti'a Sa Dlu de Deaky unulu in Crestinismulu catolicu inaltu pretiuitu arcieru care porta titlu a unui secretu consultoru a pre S. Papa. Carea spre ba-garea de soma in genere, se publica aci.

„Subtiscalitulu adeveredi, că Sirupulu albu de peptu alu Dlu G. A. W. Mayer d'in Breslau, luandu-lu d'in spetier'a Dlu Ant. Pasperger la S. Salvator l'amu intre-buintiatu contra unui Cataru greu, necon-tenita tusa si plumana balosa, cu celu mai bunu resultat, si dupa intrebutiuntare a cător-va butelie mi restaură sanetatea pe de plinu, deci lu recomendu fie-cui care patemesce de asemene bole, cu cea mai mare ascurare.

Jaurinu, 25. Juniu 1864.

Sigismundu de Deaky

Episcopu in Casarapelu si Abato

capitululu de Jaurinu.

Cu tîpariulu lui TRATTNER-KÁROLYI.